

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/416/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6712208395
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6712208395.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci navrhovateľa MSJ WORLD COOPERATION spol. s r. o., IČO: 00 651 508, so sídlom Kimovská 32, 960 01 Zvolen, zast. advokátskou kanceláriou SUCHOŇOVÁ & PARTNERS, s. r. o., so sídlom Skuteckého 12, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 234 784, proti odporcovi CC Development s. r. o., IČO: 36 695 734, so sídlom Nám. SNP 11, 960 01 Zvolen, zast. advokátskou kanceláriou Aequitas s. r. o., so sídlom Dolná 19, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 628 841, o zaplatenie 66.000,00 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 17C/47/2012 - 175 zo dňa 23. 04. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ je povinný nahradiť odporcovi trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 672,60 eur na účet právneho zástupcu odporcu Aequitas s. r. o., Banská Bystrica vedený v C. P. T., a. s., č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXX do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa o zaplatenie 66 000,- eur. V odôvodnení okresný súd uviedol, že navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzatvoril dňa 29.10.2010 Zmluvu o budúcich zmluvách (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej sa zmluvné strany dohodli, že za podmienok ustanovených v Zmluve uzatvorí kúpnu zmluvu na nehnuteľnosti, ktoré sú konkrétne vymedzené v bode 2.2 za kúpnu cenu uvedenú v bode 2.3 tejto Zmluvy. Zmluvné strany sa v Zmluve taktiež dohodli, a to podľa bodu 5.6, že v prípade, ak MSJ nenadobudne vlastnícke právo podľa kúpnej zmluvy z akýchkoľvek dôvodov do 31.08.2011, okrem tých, za ktoré zodpovedá MSJ, CCD sa zaväzuje nahradiť MSJ škodu. Zmluvné strany sa dohodli, že táto náhrada škody je paušálna. Navrhovateľ uviedol, že nakoľko nedošlo k prevodu vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam podľa Zmluvy do 31.08.2011 a ani do dňa podania žaloby, domáha sa zaplatenia zmluvnej pokuty vo výške 66 000,00 eur. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane navrhovateľa, ktorá mu vznikla v dôsledku nesplnenia záväzku v ustanovenej lehote zo strany odporcu.

Okresný súd s poukazom na ust. § 269 ods. 2, § 289 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka a § 544 ods. 1, 2 a § 545 ods. 2, § 545a a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka mal za preukázané, že dňa 29.10.2010 bola uzatvorená Zmluva o budúcich zmluvách medzi navrhovateľom MSJ WORLD COOPERATION spol. s.r.o. a odporcom CC Development s.r.o. Zmluvné strany sa v zmluve dohodli, že za dohodnutých podmienok uzatvorí kúpnu zmluvu na nehnuteľnosti presne vymedzené v Zmluve. V Zmluve si taktiež dohodli náhradu škody, a to vo výške 66 000,00 € v prípade, ak MSJ nenadobudne

vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam do 31.08.2011 z akýchkoľvek dôvodov, okrem tých, za ktoré bude zodpovedať MSJ. Zmluvné strany sa dohodli, že táto náhrada škody je paušálna. Súd poukázal na to, že nepôjde o náhradu škody ako takú, ale o zmluvnú pokutu, ktorá plní funkciu paušalizovanej náhrady škody a v plnom rozsahu konzumuje aj nárok na náhradu škody. Navrhovateľ v návrhu požadoval zaplatenie tejto zmluvnej pokuty, pričom uviedol, že do podania návrhu nenadobudol vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam. Poukázal na to, že dohodu o zmluvnej pokute považuje za dohodu v zmysle § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, teda ide o inominantnú zmluvu, a tá zanikla spolu so Zmluvou o budúcich zmluvách.

Nadobudnutie vlastníckeho práva nebolo definované ako jedna zo zmluvných povinností v zmluve o budúcich zmluvách. Podmienkou platnosti dohody o zmluvnej pokute je nepochybne určenie povinnosti, ktorá má byť zmluvnou pokutou zabezpečená, resp. porušením ktorej jej vznikne nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. V zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. MOBdo 4/2003 výška zmluvnej pokuty alebo spôsob jej určenia a aj povinnosť, ktorú zmluvná pokuta zabezpečuje, musia byť vymedzené určito, inak je dohoda neplatná. Uvedenú neplatnosť právneho úkonu podriadil pod ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Okresný súd tiež uviedol, že aj napriek tomu, že v dohodnutej zmluvnej pokute je dostatočne určito definovaná povinnosť, že ak MSJ nenadobudne vlastnícke právo podľa kúpnej zmluvy z akýchkoľvek dôvodov, okrem tých, ktoré vzniknú na strane MSJ, vznikne navrhovateľovi nárok na zaplatenie sumy 66 000,00 €, súd nepovažuje toto ustanovenie za určité, nakoľko povinnosť previesť vlastnícke právo nie je zahrnutá medzi zmluvnými povinnosťami dohodnutými v Zmluve o budúcej zmluve. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že zmluvná pokuta teda nie je viazaná na žiadnu povinnosť, uvedené ustanovenie je neurčité a preto je dohoda o zmluvnej pokute neplatná. Taktiež, nakoľko nedošlo k splneniu dohodnutých povinností uvedených v Zmluve, Zmluva o budúcich zmluvách zanikla v súlade s bodom 2.8 a 2.9 Zmluvy. Súčasne so zánikom zmluvy zanikla aj dohoda u zmluvnej pokute.

O trovách konania okresný súd rozhodol vzhľadom na úspech odporcu podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť, návrhu v celom rozsahu vyhovieť a priznať trovy konania. Rozsudok okresného súdu považuje za zmätočný a nepreskúmateľný. Z napadnutého rozsudku nie sú zrejmé úvahy, akými sa súd zaoberal pri konštatovaní, že zmluva zanikla a nie sú jasné ani argumenty pri konštatovaní, že nedošlo k splneniu dohodnutých povinností k zmluve. Z tohto záveru nie je jasné, kto nespĺnil dohodnuté povinnosti, prečo dospel k záveru, že aj tzv. dohoda o zmluvnej pokute zanikla súčasne so zmluvou a nerobí rozdiely medzi termínmi ako sú dohoda a zmluva. Okresný súd sa nevysporiadal z predloženou e-mailovou komunikáciou, do úvahy nezobral kúpnu zmluvu zo dňa 05. 05. 2011. Tieto dokumenty majú podstatný vplyv na právne posúdenie veci. Z tejto komunikácie sa dá usúdiť prejav vôle jednej aj druhej zmluvnej strany, ktoré uzatvárali Zmluvu o budúcich zmluvách zo dňa 29. 10. 2012 (ďalej ako „Zmluva“) ako aj kúpnu zmluvu zo dňa 05. 05. 2011. Z hľadiska právneho posúdenia súd sa mal zaoberať, či bod 5.6 predstavuje samostatnú zmluvu, ktorá by predstavovala tzv. inominatnú zmluvu, ako to tvrdil predchádzajúci právny zástupca navrhovateľa alebo, či nemožno toto ustanovenie podradiť pod sľub odškodnenia v zmysle § 725 a nasl. Obchodného zákonníka. Podľa názoru odvolateľa ustanovenie pod bodom 5.6 Zmluvy v spojení s ostatnými ustanoveniami zmluvy spĺňa hmotnoprávne podmienky sľubu odškodnenia. Následne mal súd skúmať kúpnu zmluvu uzavretú obidvomi zmluvnými stranami dňa 05. 05. 2011, či boli splnené všetky podmienky dohodnuté v zmluve vrátane splnenia bodu 4.5; dôvody nepodania riadne podpísanej kúpnej zmluvy na vklad, či toto boli dôvody pre nenadobudnutie vlastníckeho práva druhou zmluvnou stranou, a či boli všetky vzájomne dohodnuté podmienky splnené. Aby súd mohol dospieť k správny právny záverom je potrebné zistiť správne skutkový stav, pričom súd neskúmal napriek protichodným tvrdeniam svedkov, či podklad bol jediný projekt a či boli menené technické podmienky podkladu. Zároveň poukázal na závery Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/192009 zo dňa 22. 09. 2010 o povinnosti súdu právne kvalifikovať uplatnený nárok účastníka konania.

Odporca vo vyjadrení sa k odvolaniu navrhovateľa žiadal rozsudok okresného súdu v celom rozsahu potvrdiť, zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania. Vo vyjadrení argumenty navrhovateľa opierajúce sa o nedostatky odôvodnenia prvostupňového rozhodnutia o zmätočnosti a nepreskúmateľnosti tohto rozhodnutia považoval za bezpredmetné a právne nepodložené. Čo sa týka podanej novej právnej kvalifikácie bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách, pričom navrhovateľ tvrdí, že uvedené ustanovenie

je potrebné chápať ako dojednanie zmluvných strán o sľube odškodnenia, zdôraznil, že právnou podstatou sľubu odškodnenia je záväzok sľubujúceho, že nahradí príjemcovi sľubu škodu z určitého konania príjemcu sľubu, pričom z ustanovenia bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách však žiadnym spôsobom nevypláva, že by navrhovateľ žiadal odporcu o vykonanie nejakej činnosti, pričom táto podstatná náležitosť sľubu odškodnenia v danom ustanovení zmluvy absentuje, a teda nie je možné toto ustanovenie takto právne kvalifikovať. Podľa odporcu skutočná vôľa konajúceho môže byť pri jeho výklade relevantná len za predpokladu, že nie je v rozpore s jednoznačným jazykovým prejavom vyjadreným písomne. Uvedenie tohto nového tvrdenia o výklade ustanovenia bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách taktiež považuje za rozpor s koncentračnou zásadou občianskeho súdneho procesu. Medze uplatnenia nových skutočností a dôkazov v odvolacom konaní upravuje ust. § 205a Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ vo svojom odvolaní však uplatnenie nových skutočností neopiera o žiadny z taxatívne stanovených dôvodov.

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal vec v medziach daných ust. § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p.

Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

Podľa § 212 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Navrhovateľ si podaným návrhom na začatie konania uplatnil nárok na zaplatenie 66 000,- eur na základe titulu vyplývajúceho z čl. V. bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách uzavretej v zmysle § 289 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov uzavretej dňa 29. 10. 2010 („Zmluva“). Ako vyplýva z bodu 5.6 Zmluvy „zmluvné strany sa dohodli, že v prípade, ak MSJ nenadobudne vlastnícke právo podľa kúpnej zmluvy z akýchkoľvek dôvodov do 31. 08. 2011, okrem tých, za ktoré zodpovedá MSJ. CCD sa zaväzuje nahradiť MSJ škodu, ktorá MSJ vznikla vynaložením nákladov na právne služby, konzultantov, expertov, znalcov a prípravu uzatvorenia tejto zmluvy a uskutočnenie projektu vo výške 66 000,- eur (v prípade uplatňovania DPH je táto suma bez DPH). Zmluvné strany sa dohodli, že táto náhrada škody je paušálna“.

Navrhovateľ sa uplatneného nároku o zaplatenie sumy 66 000,- eur domáhal s odôvodnením, že ide o zmluvnú pokutu, ktorú je možné charakterizované ako paušalizovanú náhradu škody, čo podporuje aj § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Neskôr upravil tento svoj názor s odôvodnením, že uvedené ustanovenie zmluvy je tzv. „inominátnou zmluvou“ (§ 269 ods. 2 Obchodného zákonníka) na čo poukázal aj okresný súd vo svojom rozhodnutí.

Zmluva o budúcich zmluvách bola uzavretá podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Úprava zmluvnej pokuty v Obchodnom zákonníku má len rámcový charakter, v dôsledku čoho sa tu v súlade s § 1 ods. 2 tohto zákonníka vytvára priestor pre aplikáciu § 544 a nasl. Občianskeho zákonníka o zmluvnej pokute. Vychádzajúc z citovaných ustanovení generálnej a špeciálnej právnej normy treba konštatovať, že tento právny inštitút slúži predovšetkým ako právny prostriedok zabezpečenia záväzku, ktorý má akcesorickú povahu, dohoda o zmluvnej pokute musí mať písomnú formu, musí byť v nej jednoznačne špecifikovaná zmluvná povinnosť na porušenie ktorej sa zmluvná pokuta viaže, z tejto dohody musí byť zjavná forma zmluvnej pokuty a taktiež jej výška alebo aspoň spôsob jej určenia (z odôvodnenia uznesenia Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 59/09 - 17, zo dňa 17. 02. 2009).

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd je toho názoru, že okresný súd správne pochopil tento inštitút, z jeho rozhodnutia je zrejme z akých zákonných ustanovení vychádzal, pričom jasne a zrozumiteľne sa vyjadril, že nadobudnutie vlastníckeho práva v zmysle bodu 5.6 Zmluvy, nebolo definované ako jedna zo zmluvných povinností v Zmluve o budúcich zmluvách.

Zmluvná (konvenčná) pokuta je zabezpečovací inštitút záväzkového práva. Zmluvná pokuta je v súčasnosti upravená v § 540 až 545 Občianskeho zákonníka a v § 300 až 302 Obchodného zákonníka. Oba zákonníky upravujú zmluvnú pokutu ako zabezpečovací inštitút záväzkového práva, a preto ustanovenia o zmluvnej pokute sa zaradujú do všeobecnej časti záväzkového práva medzi zabezpečovacie inštitúty.

Okresný súd vo svojom rozhodnutí správne poukázal aj na tú skutočnosť, že zmluvná pokuta je peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť. Je teda sankciou za nesplnenie zmluvnej povinnosti. V dohode o zmluvnej pokute, výška zmluvnej pokuty alebo spôsob jej určenia a aj povinnosť, ktorú zmluvná pokuta zabezpečuje, musia byť vymedzené určito, inak je dohoda neplatná.

Záver, k akému došiel okresný súd, že čl. V. bod 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách, neupravuje zmluvnú povinnosť, ale dohodu o paušalizovanej náhrade škody za nenadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľom, a z hľadiska posúdenia tohto ustanovenia ako dohody o zmluvnej pokute vzhľadom na neurčitosť a nezrozumiteľnosť ide o neplatný právny úkon podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, je preto potrebné považovať za správny.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Uvedená neplatnosť (absolútna neplatnosť) právneho úkonu je viazaná na právny úkon obsahujúci v bode 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách bez ohľadu na to, či navrhovateľ svoj nárok vyplývajúci z tohto ustanovenia zmluvy posudzoval ako nárok vzniknutý titulom zmluvnej pokuty alebo ako nárok z inominátnej zmluvy.

Z uvedeného hľadiska potom názor odvolateľa, že okresný súd sa mal osobitne zaoberať Kúpnu zmluvou zo dňa 05. 05. 2011 a osobitne Zmluvou o budúcich zmluvách a súčasne vo vzájomnom prepojení je irelevantný z hľadiska posúdenia nároku na finančnú náhradu v zmysle bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách, keďže posudzovanie týchto zmlúv nemá priamy dopad na vznik nároku..

Nie je možné potom ani vyčítať okresnému súdu poukaz na to, že nedošlo k splneniu dohodnutých zmluvných povinností uvedených v Zmluve a Zmluva o budúcich zmluvách zanikla v súlade s bodom 2.8, 2.9 Zmluvy, keďže finančný nárok navrhovateľa podľa bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách posúdil ako nárok na zmluvnú pokutu, a to z dôvodu, že samotný navrhovateľ sa snažil oddeliť ustanovenie bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách od ostatných častí Zmluvy. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na citované vyjadrenie právneho zástupcu navrhovateľa Mgr. Petra Hargaša na pojednávaní dňa 07. 02. 2003 uvedené aj na strane č. 9 rozsudku, kde sám tvrdil, že Zmluva o budúcej zmluve zanikla a je logické, že zanikla aj kúpna zmluva zo dňa 05. 05. 2011.

Aj keď sa odvolateľovi javí, že závery okresného súdu sú protichodné, nič to nemení na vecnej správnosti rozhodnutia súdu, pričom súd sa musel vysporiadať práve s okolnosťami tvrdenými navrhovateľom, a to, že nárok podľa bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách je zmluvnou pokutou, následne, že ide o inominátnu zmluvu, ako aj, že Zmluva o budúcej zmluve ako aj Kúpna zmluva zo dňa 05. 05. 2011 zanikli. Samotný navrhovateľ pri podaní návrhu na začatie konania nemal ujasnené, na základe akého právneho titulu si chce svoj nárok uplatniť napriek tomu, že bol právne zastúpený.

Až v odvolacom konaní navrhovateľ (odvolateľ) vyšiel s ďalšou tézou, či sporné ustanovenie bodu 5.6 Zmluvy nemožno podriaďiť pod sľub odškodnenia v zmysle § 725 a nasl. Obchodného zákonníka.

Podľa § 725 ods. 1 Obchodného zákonníka sľubom odškodnenia sa zaväzuje sľubujúci, že nahradí príjemcovi sľubu škodu, ktorá mu vznikne z určitého jeho konania, o ktoré ho sľubujúci žiada a na ktoré nie je príjemca sľubu povinný.

Zo strany navrhovateľa zrejme došlo k nepochopeniu inštitútu sľubu odškodnenia. Všeobecne možno funkciu sľubu odškodnenia vidieť v tom, že sľub odškodnenia umožňuje kompenzovať určité majetkové ujmy, ktoré vzniknú v dôsledku konania, ktoré síce uskutočňuje príjemca sľubu, ale na žiadosť sľubujúceho a z jeho vôle.

Zákon pre sľub odškodnenia vyžaduje nasledujúce podstatné časti resp. obsahové náležitosti a) údaje o sľubujúcom a príjemcovi sľubu, b) určenie konania o ktoré ho sľubujúci žiada, pričom toto určenie musí byť dohodnuté presne, pretože inak by išlo o neplatný právny úkon pre jeho neúčinnosť podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, c) záväzok sľubujúceho nahradiť príjemcovi sľubu škodu, ktorá mu vznikne v príčinnej súvislosti s požadovaným konaním.

Ustanovenie bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách žiadne určenie konania o ktoré sľubujúci žiada, ani záväzok nahradiť príjemcovi sľubu škodu, ktorá mu vznikne v príčinnej súvislosti s požadovaným konaním neupravuje. Tak, ako je koncipované ustanovenie Zmluvy, v žiadnom prípade záväzok navrhovateľa, že v prípade, ak nenadobudne vlastnícke právo s odporcom, že mu nahradí paušálnu škodu, nenapĺňa atribúty sľubu odškodnenia.

Odvolací súd v úkonoch navrhovateľa neustále meniť titul, na základe ktorého si uplatňuje svoj nárok podľa neho mu vyplývajúci z bodu 5.6 Zmluvy o budúcej zmluve (nárok na zmluvnú pokutu, nárok z inominátnej zmluvy, zo sľubu odškodnenia) vidí snahu za každú cenu dosiahnuť svoj cieľ na finančný zisk z ustanovení Zmluvy, ktoré sú neurčité a nejasné, a na koncipovaní ktorých sa navrhovateľ sám podieľal.

Nakoľko ustanovenie bodu 5.6 Zmluvy o budúcich zmluvách je neurčité a nezrozumiteľné, právne úkony z neho vyplývajúce je potrebné považovať za absolútne neplatné, tak ako to kvalifikoval aj okresný súd s poukazom na § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

V odvolacom konaní navrhovateľ nebol úspešný. Odporca ako úspešný účastník v odvolacom konaní si uplatnil trovy odvolacieho konania vo výške 672,60 eur, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vyčíslené v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za jeden úkon právnej služby, a to vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa pri hodnote právneho úkonu 552,69 eur, podľa § 10 ods. 1 vyhlášky a § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky, režijný paušál 7,81 eur podľa § 16 ods. 3 vyhlášky, spolu 560,50 eur. Pri pripočítaní 20% DPH podľa § 18 ods. 3 vyhlášky vo výške 112,10 eur boli priznané odporcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v celkovej výške 672,60 eur v zmysle ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v nadväznosti na § 142 ods. 1 O. s. p., na účet právneho zástupcu odporcu podľa § 149 ods. 1 O. s. p.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.